

CONSERVACIÓ EN CAMP DE VARIETATS HORTÍCOLES TRADICIONALS VALENCIANES

Zreik, C.¹; Amorós, F.²; Parra, J.²; Garcia A.²; Garcia, J.²; Alamar, S.³; Garzon, S.³; De la Concepcion, J.³; Roselló, J.²; Mallach, M.³

¹ Centre per a la Investigació i l'Experimentació Forestal (CIEF - GVA/VAERSA) project.cief@gva.es

² Servei de Producció Ecològica i Innovació (SPEIT - Generalitat Valenciana)

³ Servei de Transferència de Tecnologia (STT - Generalitat Valenciana)

EL PLA DE DIVERSITAT AGRÀRIA VALENCIANA

L'any 2016, el govern valencià va iniciar un pla de recuperació, aprofitament i conservació *in situ* de varietats hortícoles tradicionals d'interès agrari, denominat "**Pla de Diversitat Agrària Valenciana**". Aquesta iniciativa va nàixer de la necessitat de preservar la diversitat agrària valenciana en els camps de conreu i difondre el seu coneixement entre pagesos i consumidors. L'eina més important d'aquest pla va ser la creació d'un **servei de transferència de llavors** basta en un catàleg, **El Catàleg Valencià de Varietats Tradicionals d'Interès Agrari**, disponible no només per al sector agrari professional sinó també per als aficionats a l'horticultura en general, ja sigui en horts domèstics, horts socials, centres educatius, associacions, etc.

Cultiu	Varietat local	Producció de llavors (g)	Cessió de llavors (g)	Número de lots cedits
Albergínia	Albergínia blanca	2968	1123	296
	Albergínia llistada de Gandia	2190	941	326
	Albergínia roja de Gandia	3313	1156	196
Careto	Bajoca de careta curta	9812	2882	110
Bajoca	Bajoca de ferradura	11 443	8690	270
	Bajoca mantega	6825	5940	194
	Bajoca roget	11 452	8810	257
Bleda	Bleda d'Eslida	2570	2101	276
Cacauete	Cacau del collaret	30 376	28 709	237
Carabassa	Carabassa de cacauet	6864	2432	174
	Carabassa xata de torrar	4201	2762	164
Carabasseta	Carabasseta blanca	8981	3342	300
	Carabasseta d'Utiel	6409	2539	204
Ceba	Ceba babosa	696	438	108
	Ceba de gra	56	54	20
	Ceba de mig gra	73	40	23
Cogombre	Cogombre curt de vinagre	2095	722	131
	Cogombre de la Nucia	3370	991	259
Col	Col de Xàtiva	1006	530	155
Encisam	Encisam "orella de burro"	591	132	162
	Encisam mantegós d'Ademús	1090	473	252
	Encisam meravella d'Espadà	713	325	220
	Encisam morat de Morella	1365	522	298
Fava	Fava de Bétera	63 876	58 061	321
Garrofó	Garrofó pintat	24 321	20 984	300
Meló de tot l'any	Meló blanc ratllat	2790	1027	179
	Meló tendral negre	1098	907	179
Meló d'Alger	Meló d'Alger pipa roja	1539	699	79
	Meló d'Alger sang de bou	7162	3970	342
	Melona	3138	1161	138
Pésol	Pésol de trencar	20 462	11 470	206
	Pésol fi	26448	14 798	261
Pimentó	Pimentó "del cuerno"	1104	604	315
	Pimentó 3-4 Morros	1032	589	288
	Pimentó nyora	1442	505	187
	Pimentó valencià	787	468	279
Rave	Rave roig	12 789	5914	363
Safanòria	Safanòria morada	5272	4438	355
Tomaca	Tomaca de pera	450	186	189
	Tomaca del pebre	612	348	314
	Tomaca Mutxamel	708	485	339
	Tomaca quarentena	849	441	235
	Tomaca rosada d'Altea	792	343	357
	Tomaca valenciana blanca	282	225	170
	Tomaca valenciana masclat	750	364	263
TOTAL		286 163	203 642	10 291

Producció i transferència de llavors del catàleg valencià de varietats tradicionals des de gener de 2018 a juny de 2023

PRODUCCIÓ I CONSERVACIÓ DE LLAVORS

Les llavors cedides als usuaris es produeixen d'acord amb els estàndards de **producció ecològica** en els camps de cultiu de les Estacions Experimentals Agrícoles i del CIEF i es caracteritzen i s'analitzen seguint **protocols internacionals (estàndards ISTA)**, així com se sotmeten a controls i tractaments per prevenir la presència de plagues. Per fer possible la conservació de les varietats i el subministrament de llavors, es van crear **dues col·leccions de llavors**, una activa, mantinguda a 4°C i utilitzada per fer les transvasaments, i una col·lecció base, mantinguda a -18°C, per garantir la conservació a llarg termini.

EL SERVEI DE TRANSFERÈNCIA DE LLAVORS

El **servei de transferència** de llavors es va posar en funcionament l'any 2018 i en els seus més de 4 anys de funcionament s'han servit **més de 10.000 lots de llavors** a més de **971 "guardians/nes" al camp**, dels quals **68 són agricultors/res professionals** que també han contribuït a la difusió de les característiques d'aquestes varietats als consumidors. En rebre les llavors, el/la receptor/a ha de signar un **acord de cessió**, comproment-se a **col·laborar en la conservació de les varietats** sol·licitades i a no realitzar activitats lucratives amb les llavors cedides. Aquests trasllats de llavors es fan de manera **gratuïta**, als **centres oficials d'experimentació agrària (Carcaixent, Vila-Real o Elx) i al CIEF**.

El Catàleg Valencià de Varietats Tradicionals d'Interès Agrari

El Catàleg, disponible al web del Departament d'Agricultura, es va presentar l'any 2018 amb la descripció de **45 varietats tradicionals** pertanyents a **21 conreus** diferents. El Catàleg aspira a ser **participatiu, dinàmic i amb projecció de futur**. De fet, a l'any 2024 està prevista la inclusió de **7 varietats addicionals** i es planteja contínuament la inclusió d'altres varietats en el futur.

